

Entrevista Meritxell Martín, Doctora en religió

«El cas tibetà ens pot ajudar a entendre la nostra situació»

Perquè estudiar el Tíbet des d'una perspectiva audiovisual?

La idea era buscar un cas amb preocupacions més o menys semblants a les nostres. I com que enguany coincidí amb totes les mobilitzacions entorn dels Jocs Olímpics, em va semblar que el Tíbet era un bon exemple. A més, ara fa més o menys 10 anys que hi ha cinema tibetà, i per tant ja és un cas amb prou material com per a tractar-lo.

En quin tipus de produccions us heu centrat?

Hem començat repassant les pel·lícules de direcció i producció estrangera que han tendit a tractar el tema del

Meritxell Martín és doctora en religió i sempre ha utilitzat les pel·lícules per a il·lustrar les seues classes. Graduada per la Universitat de Virgínia als estats Units d'Amèrica, va exercir a la Universitat del Sud durant uns anys i és especialista en religions asiàtiques. Imparteix la classe: *Tíbet, una nació sense territori propi.*

ria tendit a pensar que farien produccions que parlessin de les seves tradicions, els seus sants, i en canvi l'angoixa, la por, l'exili, la reivindicació han monopolitzat el cinema tibetà. No és fins al 2008 que trobem una pel·lícula que parla de les tradicions.

Això s'explica perquè qui fa les pel·lícules són exiliats?

En part sí, però no només. També es fa producció a la

Xina tot i que la seva difusió és encara més complicada. Jo diria més aviat que el poble tibetà va viure com un xoc molt fort l'exili del Dalai

Lama. Pensaven que seria una situació momentània, i encara dura.

Podríem establir paral·lelismes amb el cinema català?

En part sí, perquè la nostra situació també fa que ens interessem a les identitats híbrides. Igual que el cinema tibetà té un interès particular per les triples existències o identitats dels exiliats, aquí en trobem casos, com el cinema d'Isabel Coixet. I la distància del cas tibetà ens pot ajudar a entendre la nostra pròpia situació.

La columna uceànica

Quan veus les llargues cues d'uceànics i uceàniques que s'esperen per satisfer les necessitats més fisiològiques-em refereixo als àpats, no tingueu mals pensaments, que ja ens coneixem-d'entrada et colpeixen perquè semblen el bestiar que espera, pacient, el seu torn per ser escorxat. Les ganes són de fugir i saltar-te l'àpat en qüestió. Però després veus com tenen la seva utilitat. No hi ha res blanc o negre, tot té els seus matisos. Les cues del menjador també. Així, passada la primera nefasta impressió, veus com els uceànics aprofiten l'estona per xerrar entre ells i es comuniquen amb la companyia que els precedeix o els segueix i que no han triat, d'una manera espontània. Tot sigui per fomentar les bones relacions entre els Països Catalans! També sorgeixen pintors murals improvisats que es dediquen a corregir faltes dels cartells que hi ha penjats en aquest passadís que tenim tan interioritzat. Els uns hi escriuen paraules grolleres, els altres anuncien actes inanunciabls, els altres demanen companyia per anar o venir als respectius territoris, alguns pinten bigotis, aquells catalitzen els *manga* i uns quants, gairebé sempre els mateixos, es dediquen a observar, amb lupa, si surten o no surten a les fotografies del tancament del bar. També ens queda el consol que fem cua però aquí no paguem peatge.

Diari de la Universitat
Catalana d'Estiu.
Prada (Conflent)

Dissabte, 23 d'agost del 2008

I am a catalan

El llarg camí cap a la projecció internacional

Josep Bargalló i Jaume Roures just abans de començar l'acte

Josep Bargalló inicià la seva intervenció exposant, en primer lloc, els elements que faciliten que Catalunya tingui una projecció exterior: la potència creadora dels nostres artistes, una cultura nacional identificable i un coneixement en el món de la nostra llengua i nació que supera el que en un principi podríem pensar. Els problemes sorgeixen quan es tracta d'identificar els nostres creadors com a catalans. Els arquetips costen de desfer i és difícil que artistes de la talla de Miró o Gaudí no siguin identificats com a espanyols. En aquest punt concret, Bargalló recordà com, en realitzar una exposició al Metropolitan de Nova York, alguns -no posà noms- es queixaren al museu novaiorquè perquè s'associaven artistes com els que acabo de referir a la condició

de catalans. La resposta del Metropolitan va ser contundent: és l'Institut Ramon Llull el que paga, i qui paga, mana. Un altre problema per a la projecció exterior seria el de la definició del nostre àmbit nacional. Si ja costa que identifiquin Catalunya, costa encara més que identifiquin l'àmbit de Països Catalans que és, de fet, allà on es desenvolupa en la seva totalitat la cultura catalana. De tota manera, formar part de quatre estats representa un avantatge en un món que es vol transfronterer. Una altra dificultat seria la por que causem a estats com el francès o l'espanyol. Precisament el fet de posseir un estat propi seria una bona manera de poder superar totes aquestes dificultats, a través de bons supostos i de la implicació del sector privat; un sector que no gosa del tot llançar-se

a l'aventura de promoure els nostres creadors per por a possibles boicots d'estats més poderosos. Bargalló i Roures coincidiren que ens cal orgull. Si no creiem en el nostre producte -els catalans tenim aquesta mena de menyspreu vers tot el que generem-, no aconseguirem vendre'ns. Per Roures, pel·lícules com la de Woody Allen o la de *Salvador*, produïdes per Mediapro, contribueixen a una bona projecció i, així com la pel·lícula d'Allen ha rebut molt bones crítiques en les seves estrenes a Cannes i a Nova York, tem que aquí no serà tan ben rebuda. Roures anuncià també el proper rodatge de *La maternitat d'Elina*, que ara mateix és en procés de trobar un bon repartiment d'actors, la qual cosa repercuteix directament en una bona difusió.

Activitats d'avi

A les 9h. CURSOS: El descobriment de l'Univers / La vida de les nacions europees i el buit d'Europa / La corrupció urbanística a les Illes / Planificació lingüística i diversitat a la Unió Europea / El cub Rubik com a introducció als formalismes cibernètics / Pensar el catalanisme al segle XXI / Històries de la història de l'art: la iconografia de l'art català del romànic al barroc / Música i patrimoni musical als Països Catalans / Iniciació a la cultura occitana / Iniciació a la llengua. JORNADES: V Jornada de l'Institut d'Estudis Catalans a l'UCE de Prada.
A les 9h30. JORNADES: XXI Jornada Andorrana / XXIII Jornada d'Agricultura a Prada.
A les 10h. CURSOS: Els darrers quaranta anys d'independentisme català / La creació neològica en el català actual / Ausiàs Marc: una singularitat amarga / Tibet, una nació sense territori propi / Curs introductor d'història de Catalunya / Iniciació als Països Catalans: l'associacionisme cultural català. SEMINARIS: Universitat de València. TALLERS: Televisió. JORNADES: XXIII Jornades sobre Cooperativisme.
A les 11h. CURSOS: Com et diuen? Fonaments de l'antropologia catalana.
A les 12h. ACTES: Que queda del Maig del 68?
El matí. V Trofeu de Petanca, a la plaça del poble.
A les 15h. TALLERS: Jaume I i els Països Catalans: la formació d'una cuina nacional / Dansa / Cançons populars / Muntanyisme / Sardanes / Esports / El gravat calcogràfic: l'aiguafort / Nines de porcellana / Taller de llengua japonesa / Introducció a l'ornitologia / Classificació de gasteròpodes: Microfauna marina de les costes catalanes / Introducció a la botànica / Dibuix i aquarel·la del natural / Occitània: folklore, llengua i literatura... i vi / Glosat menorquí / Joieria del reciclatge. JORNADES: XXIII Jornada d'Agricultura a Prada.
A les 15h30. JORNADES: XXI Jornada Andorrana / V Jornada de l'Institut d'Estudis Catalans a l'UCE de Prada.
A les 17h. ACTES: La construcció de l'Europa dels pobles després del Tractat de Lisboa. FORUM OBERT: Presentació del llibre *La nació és la llengua: el pensament lingüístic de Joan Maragall* / Presentació de *Jornada sobre el mercat cultural en català: el món de l'ensenyament*.
A les 18h. FORUM OBERT: Camins cap a la independència.
A les 20h. Antoni Nicolau, a l'amfiteatre del liceu.
A les 21h. Orquestra Simfònica de Joves Intèrprets dels Països Catalans, a l'església Sant Pere de Prada.
A les 22h30. Blues de Picolat, a la plaça.
A les 00h. Crescendo al liceu.

Redacció: Xarlana Beltran, Anna Maluquer, Júlia Taurinyà i Marta Serra
Correcció: Pere Verdagué
Assessorament informàtic: Francesc Mercadé
Impressió: Llibreria la Muse (Prada)

Prada: Liceu Renouvier, carretera de Catllà, s.n.
Adreça electrònica: correu@uce.cat
Lloc web: www.uce.cat

Breus

Assemblea

En aquest penúltim dia d'UCE ha arribat el moment del balanç. A les 18h30 tindrà lloc al gimnàs la tradicional assemblea general. No us perdeu l'ocasió de donar la vostra visió d'aquesta edició i d'aportar crítiques constructives per tal de millorar l'organització de la pròxima. Durant l'assemblea també es presentaran les estadístiques d'aquesta XL UCE.

«Fem UCE tot l'any»

Des de la seva creació l'UCE ha estat un espai de trobada, on s'han constituït xarxes de relacions entre persones procedents de tots els Països Catalans. Es proposa mantenir el contacte durant tot l'any gràcies a internet i al Grup Universitat Catalana d'Estiu creat a Facebook. Només cal registrar-se a www.facebook.com. Hi podreu penjar fotos i vídeos d'aquesta edició i estar en contacte amb els companys uceànics. Al moment de tancar aquesta edició el grup ja compta 134 membres.

Música

Antoni Nicolau

A principis dels anys 90, Antoni Nicolau ja va cantar en el marc de l'UCE. Va ser un concert memorable de la banda que aleshores liderava: els Ocults. Però els Ocults es van dissoldre i Antoni Nicolau, que s'havia tornat a instal·lar a Mallorca, va deixar les actuacions en públic. Han passat els anys i el cuquet de la música, que mai no l'ha abandonat, el fa afrontar un nou repte. Ara sense xarxa, sense amagar el seu nom sota cap denominació de grup, a pit descobert, Antoni Nicolau arriba de nou a Prada per cantar-nos les seves cançons. Seran noves? Hi haurà alguns dels seus èxits amb els Ocults? La resposta aquesta nit, a les 20h, a l'amfiteatre.

Blues de Picolat

El nom del grup és un joc de paraules que es refereix a les populars 'boles de picolat' (mandonguilles) i les combina amb l'estil que més els agrada: el blues. Són del nord (de Catalunya) però canten com si fossin del sud (dels Estats Units). Blues de Picolat, una formació perpinyanesa ja veterana presenta a Prada algunes de les cançons que l'han convertit en una de les referències del blues "amanit de soul" dels Països Catalans. Més de 15 anys i quatre discos avalen la seva trajectòria. El seu repertori va de les cançons evocadores a les de defensa de la llengua i la identitat. Però tampoc no falten cançons d'amor (i desamor)... A la plaça del poble, a les 22h30.

Què en queda de maig 68?

Barricades, manifestacions, mobilitzacions, assemblees, i una gran efervescència cultural, intel·lectual, política... I què en queda de tot plegat?

L'acte d'avui a les 12h, al gimnàs, intentarà respondre a la difícil pregunta de saber quina és l'herència dels fets de maig 68. Intervindran Xavier Rubert de Ventós, filòsof, professor universitari, escriptor i polític i Pere Manzaneres, nord-català que en aquell moment tenia 15 anys. Al marge del fet que Maig 68 sempre ha estat present en la memòria i que per a alguns fou i segueix sent un referent, les visions són diferents. La polèmica sorgida fa poc a l'estat francès en què el president Nicolas Sarkozy va dir que calia enterrar l'herència de Maig 68 ens pot portar a fer un balanç sobre què és el que volen enterrar alguns.

Al gimnàs podeu trobar una exposició de cartells de Maig 68

«Hi ha frustracions, però també avenços tant en termes de mentalitat com en el camp social», declara Manzaneres que també considera que és interessant reflexionar sobre si es tracta d'un fenomen franco-francès o fins a quin punt ha trascendit més enllà. A banda de reflexionar sobre l'herència, tant pràctica com intel·lectual, del Maig 68

també es farà una breu pinzellada del que passà a Catalunya Nord en aquells moments. Potser les mobilitzacions no hi foren tant intenses, com en altres territoris de l'Estat francès, però sí que es van desvetllar consciències en defensa de la cultura pròpia i del territori, amb lemes com «Volem viure i treballar al país».

Orquestra Joves Intèrprets dels Països Catalans

Amb el doble objectiu de reunir joves músics d'arreu dels Països Catalans i recuperar obres i compositors oblidats del nostre país, nasqué l'Orquestra Joves Intèrprets dels Països Catalans. Fins l'any passat compartien l'UCE amb nosaltres assajant durant un quants dies a Prada. Enguany vindran a retrobar-nos per a l'actuació final. Interpretaran obres d'Eduard Toldrà i Soler, Franz Liszt i Joan Martorell i Adrover. Serà a l'església Sant Pere, situada a la plaça del poble, cap a les 9 del vespre.

Crescendo

30 anys tocant pels pobles del Conflent durant els 10 dies que té lloc l'UCE, es diu de pressa, però són molts. Ramon Gual a la veu i la guitarra i en Miquel Peraire al flabiol, el violí o la *contrebassine* ja són un clàssic de les clausures de l'UCE al liceu. Una bona ocasió pels aficionats als balls tradicionals de gaudir d'una bona estona, però també per als que encara no en saben d'aprendre noves danses senzilles, i disfruitar al més pur estil uceànic.

Serà l'últim espectacle de l'edició d'enguany: cap a les 12 de la nit, al tendal del Liceu.

Crisi alimentària

En un moment on es parla molt de crisi en els mitjans de comunicació, la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), filial de l'Institut d'Estudis Catalans, organitza la XXIII Jornada d'Agricultura sobre la crisi alimentària.

Es parlarà del paper dels biocombustibles ja que últimament el "petroli verd" ha rebut crítiques d'una part de la societat, fins i tot de gent que hi era a favor, per la gran quantitat de massa vegetal i cereals necessaris per a produir-ne. La desviació d'una part dels cultius de cereals per a la producció de biocombustible ha provocat l'augment del preu dels cereals. Eric Hostalnou i Bruno Belotti, seran els representants nord-catalans de la jornada. Exposaran alternatives per a reorientar l'agricultura nord-catalana de cara a l'augment de preu de l'energia, i les possibilitats per l'agricultor de produir l'energia que necessita.

Cada cop més, els agricultors han de buscar alternatives per a mantenir-se i plantar cara a les diferents crisis que els afecten. En general només se sol parar atenció a les conseqüències del problema, però per a solucionar-lo cal determinar les causes. Els ponents que intervindran en aquesta jornada ens ajudaran a entendre i valorar més bé aquesta situació.

25 anys d'APLEC

L'últim curs de *Coneixement de la Catalunya Nord, Societat i Catalanitat*, era centrat sobre *l'ensenyament del català: 40 anys de progressos i 25 anys d'APLEC, Associació per a l'Ensenyament del Català*. L'Alà Baylac feia un balanç sobre 40 anys d'ensenyament de català a Catalunya Nord. Avui, tenim un 20% d'alumnes que estudien una mica de català, i 3,5% que està en fileres bilingües. «És un balanç global positiu, s'ha progressat, però s'avança massa lentament, sobretot en relació a l'evolució de la llengua aquí, de la demanda social, i de les possibilitats que tenim, de cara a la necessitat del país a desenvolupar-se. La llengua catalana és útil al desenvolupament econòmic, social i cultural de Catalunya Nord, és una llengua europea de primer pla, culta i de producció literària d'alta qualitat.» Pel que fa a l'APLEC, l'11 de setembre celebrarà el seu 25è aniversari. «Malauradament, al cap de 25 anys té més feina que mai, el dia en què haurem de plegar serà un bon signe, voldrà dir que haurem assolit els nostres objectius, però encara té dies de feina al davant». L'APLEC fa una crida a totes les persones que siguin interessades a participar al desenvolupament de l'ensenyament del català i en català. Més informacions a www.aplec.cat o a la seua seu: IFCT, Universitat de Perpinyà.

Moments d'UCE

Un particular repàs de quaranta anys d'història

Recordes que vaig entrar amb dues noies de Cullera, unes veteranes de l'UCE», explica Manuel Joan i Arinyó. Era el 1980. «En entrar al secretariat, un noi d'uns dos metres em va empènyer. Duia una corda i cridava "Vaig a penjar-me d'un pi al peu del Canigó!" Vaig pensar "On he vingut? Són tots bojos."» El jove i innocent Joan i Arinyó estava espantat. Per la seva primera experiència uceànica era «una persona seriosa, venia a una Universitat...» En aquell moment es creia tot el que es deia sobre l'UCE. «M'havien explicat que això era una orgia i que quan arribaves et violaven. De fet no era tant.» Fins i tot encara es vivia repressió sexual. «La segona nit unes feministes van ballar i ho van fer nues al pati. Però en un moment va aparèixer l'home d'una i li va fotre una pallissa. Jo m'hi vaig voler acostar però em va dir que no ho fera, que era una demostració del taller de psicodrama. Però no ho era. Jo estava al·lucinat.» Manuel Joan i Arinyó remarca que a l'UCE «el percentatge de monstres és molt elevat. Estem rodejats de bojos». Està disposat a muntar un taller gratis en una aula amagada per ajudar els antiseductors. «Vénen molts perquè es pensen que la Universitat de Prada és un camp de batalla sexual.» Probablement la seva novel·la eròtica *Diari de campanya. El fill d'en Marc a Prada* ha contribuït al mite. Confia que «més de la meitat de les persones extraordinàries de la seva vida les ha conegut a Prada.» També n'hi ha trobat molts d'insuportables, perquè «aquí hi cabem tots». Ara troba a faltar les classes de psicoanàlisi, psicomotricitat i sexualitat: «les aules eren plenes i tots els irrecuperables hi anaven. Fins i tot els professors no acabaven de ser del tot normals. Ara els bojos continuen venint, i presenten llibres.» Justament, avui, a les 15h sota el tendal, ell presentarà *Les màgiques nits de Prada* una novel·la juvenil ubicada a l'UCE, en la qual retrobem l'ambient i uns personatges de la manifestació, al voltant de quatre històries d'amor i de llegendes urbanes. Uns moments màgics d'UCE.

